

Gutkowski P.

HISTORIA DZIAŁALNOŚCI GRUPY ROBOCZEJ PL-UA-BY POLSKIEGO TOWARZYSTWA CHORÓB PŁUC W ROKU 2013

Przewodniczący Grupy Roboczej PL-UA-BY Warszawa, Polska

Rok 2013 był dziesiątym rokiem działania Grupy Roboczej Polsko-Ukraińsko-Białoruskiej (PL-UA-BY) Polskiego Towarzystwa Chorób Płuc. Grupa Roboczej została powołana do życia w Łodzi w 2004 roku podczas XXVIII Zjazdu Polskiego Towarzystwa Chorób Płuc z inicjatywy polskich (Janusz Kowalski, Tadeusz Zielonka, Anna Doboszyńska, Joanna Chorostowska-Wynimko, Piotr Gutkowski) i ukraińskich naukowców (Tatiana Serebrowska, Evgenia Kolesnikowa, Irina Mankowska, Andrej Dorofiejew, Leonid Hryszczuk).

Program pracy Grupy Roboczej przewidywał nawiązanie bezpośredniej współpracy naukowej pomiędzy zainteresowanymi ośrodkami uniwersyteckimi w obu krajach, organizowanie staży naukowych dla młodych lekarzy ukraińskich w wiodących ośrodkach pulmonologicznych w Polsce i organizowanie corocznych wspólnych konferencji naukowych naprzemiennie w Polsce i na Ukrainie. Istotnym punktem działania ze strony polskiej jest również nawiązywanie osobistych kontaktów z lekarzami polskiego pochodzenia i z ośrodkami polonijnymi na Ukrainie i na Białorusi. W następnych latach odbyły się kolejno konferencje w Polsce w ramach dorocznych zjazdów PTChP w Opolu (2006), Katowicach (2008), Mikołajkach (2010) i w Wiśle (2012) oraz na Ukrainie w Kijowie (2005), Doniecku (2007), Tarnopolu (2009), Czerniowcach (2011) i ostatnia w Kijowie (2013).

Od roku 2008 czyli od sześciu lat, we wspólnych konferencjach uczestniczą lekarze z Białorusi z Grodna i Mińska, co od roku 2012 znalazło odbicie w nowej nazwie Grupy Roboczej Polsko-Ukraińsko-Białoruskiej.

Innym założeniem programowym Grupy jest organizowanie praktyk szpitalnych i naukowych dla młodych lekarzy ukraińskich i białoruskich. Podczas minionego dziesięciolecia z takich praktyk skorzystało ponad 50 lekarzy odbywających staże w klinikach pulmonologicznych Warszawy, Katowic, Zabrza, Bydgoszczy i Wrocławia.

Rok 2013 obfitował w różnorodne wydarzenia będące wynikiem tej współpracy międzynarodowej. I tak w pierwszej połowie roku, w dniu 19 kwietnia 2013 miała miejsce w Warszawie „The 1-st Central- Eastern European alfa-1-antitrypsin network Conference. Alfa-1-antitrypsin deficiency - Asthma –COPD“. Konferencja została zorganizowana przez Prof. Joannę Chorostowską-Wynimko, inicjatorkę przesiewowych badań niedoboru alfa-1-antytrypsyny w naszej części Europy. Podczas konferencji były również prezentowane wyniki wspólnych badań polsko-ukraińskich zapoczątkowanych przed kilku laty w ramach Grupy Roboczej PL-UA-BY. Współpraca ta

obejmuje ośrodek warszawski (Prof. J. Chorostowska-Wynimko) i uniwersytet medyczny w Doniecku (Prof. An Dorofeyev).

W dniach 10 do 13 października 2013 odbyła się w Kijowie X Jubileuszowa Konferencja Naukowa Grupy Roboczej PL-UA-BY Polskiego Towarzystwa Chorób Płuc. Temat Konferencji brzmiał: „Physiology and Pathology of Respiration: Advances in Basic Research and Clinical Applications“. Konferencja w Kijowie została zorganizowana przez Prof. T. Serebrowską na terenie Instytutu Fizjologii Ukraińskiej AN, a honorowego patronatu udzielił Ambasador RP w Kijowie, Pan Dr H. Litwin. Podczas konferencji odbyły się cztery sesje referatowe, dwie sesje plakatowe i zebranie robocze, na którym omawiano dalszą wspólną działalność Grupy. Uczestniczyło w Konferencji ogółem ponad 50 pneumonologów i fizjologów z różnych ośrodków Ukrainy, Białorusi, Rosji, Holandii, USA i Indii. Z Polski przyjechało siedem osób (Joanna Chorostowska-Wynimko, Warszawa, Anna Doboszyńska, Olsztyn, Joanna Domagała-Kulawik, Warszawa, Janusz Kowalski, Warszawa, Agnieszka Jarzemska, Bydgoszcz, Krzysztof Królikowski, Warszawa i Piotr Gutkowski, Warszawa). W referacie wstępnym Prof. J. Kowalski, pierwszy Przewodniczący Grupy Roboczej przedstawił dorobek dziesięciolecia pracy Grupy obejmujący zapoczątkowanie i prowadzenie wspólnych programów badawczych dotyczących epidemiologii astmy w Polsce, Ukrainie i Białorusi (Katowice-Tarnopol-Grodno), częstości występowania niedoboru alfa-1-antytrypsyny u chorych z przewlekłą obturacją oskrzeli (Warszawa-Donieck), program „Dzieci Czarnobyla” mający na celu zbadanie odległych skutków zdrowotnych w zakresie układu oddechowego u dzieci i młodzieży mieszkającej w rejonach o dużym zanieczyszczeniu izotopami radioaktywnymi (Warszawa-Grodno).

W dwóch prezentacjach Prof. J. Chorostowska-Wynimko z Instytutu Gruźlicy w Warszawie przedstawiła rolę badań podstawowych w rozwoju medycyny praktycznej oraz osiągnięcia programu przesiewowych badań niedoboru alfa-1-antytrypsyny u pacjentów z przewlekłą obturacją oskrzeli w Polsce i krajach Europy Środkowej. Prof. A. Doboszyńska omówiła zasady leczenia zaawansowanej POChP, Prof. J. Domagała-Kulawik przedstawiła korzyści kliniczne przezoskrzelowej biopsji cienkoigłowej kierowanej ultradźwiękowo (EBUS/TBNA) w diagnostyce raka płuca i w sarkoidozie. Dr A. Jarzemska omówiła zasady leczenia sarkoidozy, a Dr. Królikowski przedstawił wyniki własnych badań dotyczących uzależnienia od nikotyny i motywacji do porzucenia nałogu u chorych z zawałem mięśnia sercowego. Autor tego sprawozdania przedstawił wyniki porównania czynnościowej diagnostyki spirometrycznej i pletyzmograficznej oraz omówił zaburzenia oddychania podczas snu u dzieci. Wszystkie przedstawiane na Konferencji prezentacje zostały zamieszczone in extenso lub w formie streszczeń w suplemencie do czasopisma Ukraińskiej Akademii Nauk Fizjologiczny Żurnał (2013, 59; 4).

Ostatnim wydarzeniem w roku 2013 wskazującym na wielokierunkowy charakter współpracy było zaproszenie Kol. Szczepana Cofty (Poznań), Tadeusza Przybyłowskiego (WUM), Tadeusz Zielonki (WUM) i autora tego sprawozdania przez władze Uniwersytetu Medycznego w Doniecku do prowadzenia zajęć z pneumonologii ze studentami VI roku English Division. Zajęcia te odbywały się w dniach 18-22.11.2013 i obejmowały COPD i Niewydolność oddechowa (T. Przybyłowski), Kaszel, duszność oraz krwioplucie. Pneumonia: diagnostyka i leczenie (T. Zielonka). Diagnostyka czynnościowa układu oddechowego (P. Gutkowski) i Techniki diagnostyczne w pneumonologii i Choroby opłucnej (S. Cofta). Ponadto codziennie odbywały się wykłady dla lekarzy: „Zaburzenia oddychania podczas snu“ (P. Gutkowski), „COPD – trudne przypadki“ i „Astma – trudne przypadki“ (T. Przybyłowski), „Choroby śródmiąższowe płuc“, „Pneumonia – diagnostyka i leczenie“ (T. Zielonka) i „Choroby opłucnej“ (S. Cofta). Oprócz zajęć dydaktycznych dla studentów i lekarzy w klinikach uniwersyteckich odbyły się dwie sesje szkoleniowe dla lekarzy rodzinnych z rejonu donieckiego (łącznie ponad 300 lekarzy), podczas których przedstawiono „Epidemiologię chorób płuc“ (T. Zielonka) i „COPD i astma – trudne przypadki“ (T. Przybyłowski). Podczas spotkania polskiej delegacji z Prorektorem Uniwersytetu Medycznego w Doniecku gospodarze wyrażali wolę kontynuowania tego rodzaju współpracy dydaktycznej w przyszłości.

Kolejne spotkanie Grupy PL-UA-BY odbyło się podczas XXXIII Zjazdu PTCH w Jachrance w dniach 10-13 maja 2014. Tradycyjnie odbyła się sesja Grupy Roboczej, a podczas poszczególnych sesji tematycznych Koledzy z Białorusi i z Ukrainy przedstawiali różnorodne tematy związane z leczeniem chorych na gruźlicę (S. Volf, H. Aleksa, J. Sheifer, H. Baradzina, L. Hryshchuk, O. Gryshchuk, N. Manavitskaya) a także inne aspekty chorób płuc u dorosłych i u dzieci (A. Makarevich, S. Lemiasheuska, A. Lemiasheuski z Minska, O. Kharczanka, T. Rovbut, N. Tomchik z Grodna, V. Khorunzhaya z Doniecka).

Następne spotkanie Grupy Roboczej zostało zaplanowane na rok 2015 w Grodnie.

Zawadowicz B.

„DOKTOR WŁADYSŁAW BIEGAŃSKI - CZĘSTOCHOWIANIN STULECIA - PATRON WSPÓŁCZESNYCH LEKARZY”

Doktor Władysław Biegański - wielki lekarz, naukowiec, filozof, etyk, pedagog i społecznik żył na przełomie XIX i XX wieku (1857-1917).

Był to okres rozbiorów Polski, policyjnego terroru. Zaborcy gnębili wszelkie przejawy patriotyzmu i dążenia do postępu. Koniec życia doktora Biegańskiego przypadł w czasie I wojny światowej. W 1901 roku założył To-